

Jaciment del turó de Montgat

Montgat

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Sobre el Túnel de Montgat

Coordenades:

Latitud: 41.4665
Longitud: 2.27796
UTM Est (X): 439705
UTM Nord (Y): 4590797

Classificació

Número de fitxa 08126-24
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Prehistòric Edats dels Metalls Antic Ibèric Romà
Segle -XII/-I
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: La transformació progressiva del turó ha provocat la destrucció del jaciment.
Protecció Inexistent
Número inventari CCAA 14821
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 9808403DF3990H0001XP
Autoria de la fitxa Marta Lloret Blackburn
Data de registre de la fitxa: dv., 22/08/2008 - 02:00

Descripció

El Turó de Montgat és una zona de gran riquesa arqueològica, on s'hi ha localitzat un lloc d'habitació amb estructures conservades de poblat i un lloc d'enterrament per incineració. En una primera excavació s'hi va trobar ceràmica ibèrica i romana, les restes d'un mur i tres sitges amb enterraments. Entre la ceràmica que s'ha conservat hi ha fragments d'àmfora, campaniana A, ceràmica gris; també hi havia una agulla d'os, restes de fauna i cendres. En una prospecció posterior s'hi va trobar nou material, entre el que destaca una àmfora púnica, sigil·lata clara, fusaioles i pondus, i una agulla de coure. Més tard es va recuperar en una nova sitja una moneda de Cese i dues fíbules. En excavacions posteriors s'ha localitzat ceràmica ibèrica i romana de les mateixes característiques.

Història

La primera excavació del Turó de Montgat va ser organitzada per l'Agrupació Excursionista de Badalona el 1933 i 1936. La segona es va fer el 1940 sota la direcció de l'historiador i arqueòleg badaloní J.M Cuyàs. Les sitges que es van localitzar van ser saquejades, i del fragment de mur no n'ha quedat constància. Als anys 70 el Grup de Puig Castellar de Santa Coloma de Gramanet va fer una tercera excavació al nord oest del turó. Igualment, Jorge de la Pinta i Laude Tolosa van fer un estudi estratigràfic, que no va permetre definir una seqüència cronològica a causa de la dispersió del material. L'any 1986 l'Ajuntament de Montgat promogué una nova prospecció, sota la direcció d'A. Freixa i V. Moreno. Aquests van determinar que l'ocupació del turó es consolidà entre els segles IV a.C i el I a.C, amb indicis d'un assentament anterior del segle VIII a .C. En motiu de l'obertura d'un nou vial, l'any 2005 es va tornar a excavar la zona, amb l'únic resultat de fragments de ceràmica ibèrica i romana. Com a resultat de les diverses excavacions arqueològiques practicades sobre el turó de Montgat, s'ha comprovat l'existència d'un assentament ibèric, tot i que es desconeixen les seves característiques. Com és habitual en aquest tipus d'assentament proper al mar, va seguir existint sota influència romana, des del segle IV a.C. fins el segle I a.C. OLESTI (1995:401). El material localitzat de la primera Edat del Ferro indica la possibilitat d'una existència anterior. Diverses fonts han identificat el Turó de Montgat amb el Promontorium Lunarium de Ptolomeu, que es correspon amb el nom llatí d'un cap de costa situat entre Baetulo (Badalona) i Iluro (Mataró). Aquest turó, avançat sobre el mar, podria haver estat un bon lloc d'observació dels fenòmens astronòmics. Tanmateix, d'altres autors l'han identificat amb el Cap de Tossa, Montjuïc o el Montcabrer, entre d'altres. En el transcurs dels segles, el Turó de Montgat ha experimentat canvis importants. Aquest estava més avançat sobre el mar, amb un fort desnivell vertical, ja que la seva alçada rondava els setanta metres. La primera notícia que se'n té després de la caiguda de l'imperi romà no serà fins al segle XI, en què està documentada l'existència d'un castell al cim del turó. A principis del segle XV apareix citada al mateix emplaçament una capella, dedicada a Sant Joan, Sant Sebastià i Sant Roc. El turó fou escenari de nombroses batalles a causa de la seva situació estratègica, fins que les tropes de Felip V van enderrocar el castell en acabar la Guerra de Successió. Tot i que va ser posteriorment reconstruït, durant la primera meitat del segle XIX fou finalment abandonat. A mitjans del segle XX es va començar a construir el túnel ferroviari sota el turó, per tal de fer arribar el ferrocarril a Mataró. La pedra necessària pel carril es va extreure del mateix turó, pel que les seves dimensions van quedar notablement reduïdes. Més endavant, a causa de la construcció de la carretera N-II, va ser seccionat transversalment, fet que va provocar la destrucció d'un camp de sitges. Finalment, l'any 1976 es va construir un mirador al cim en motiu del centenari del Centre Excursionista de Catalunya.

Bibliografia

CATALUNYA. GENERALITAT. DEPARTAMENT DE CULTURA. Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya. Montgat (Maresme), 2007. DE LA PINTA, J., TOLOSA, L. "Contribución al conocimiento del poblado Ibérico del turó de Montgat (Barcelona)". Puig Castellar [Santa Coloma de

Gramanet]. Tercera Època (1978) núm. 1. OLESTI, O., El territori del Maresme en època republicana (s. III-I a.C): Estudi d'Arqueomorfologia i Història. Mataró: Caixa d'Estalvis Laietana, 1995.

www.chimisanas.cat

